

Asigurarea condițiilor de îmbunătățire a relației școală – familie, condiție esențială pentru îmbunătățirea actului educațional

**Prof. inv. primar, Iuliana Nedea
Prof. inv. primar, Mihaela Micu
Liceul Tehnologic “Tiu Dumitrescu”, Mihailesti, Giurgiu**

Educația în familie este o parte integrantă a educației în ansamblu; alături de școală, familia constituie factorul care exercită cea mai puternică influență asupra copiilor. Familia este prima școală a copiilor și, deseori ea exercită o influență asupra acestora atât de adâncă, încât urmele ei rămân pentru toată viața. În familie se pun bazele educației copilului; aici el își însușește primele noțiuni despre lumea înconjurătoare. I se formează primele deprinderi igienice și sanitare și i se dezvoltă primele elemente ale conduitei morale și ale caracterului.

Unitatea scopurilor și a sarcinilor educative ale școlii și familiei, face ca atât școlii și familiei să le revină obligații la fel de variate, de numeroase și de complexe în problema educării copiilor.

Atunci când copiii înregistrează dificultăți școlare (eșec școlar, absenteism, risc de abandon școlar), familiile păstrează rareori legătura cu școala. În aceste situații, părinții se identifică cu copiii sau consideră școala vinovată pentru eșecul copilului. Pe de altă parte, personalul școlii percepe copilul, drept o sursă a problemelor, fapt care reduce prilejurile de a interveni și ignoră efectul potențial pozitiv al implicării familiilor în procesul de rezolvare a dificultăților. Consilierii școlari încurajează stabilirea unor relații benefice între familie și școală. Prin reunirea forțelor școlii și familiei, se dezvoltă parteneriate, care asigură succesul elevilor, pe plan școlar și social.

În societatea românească se observă schimbări ale valorilor familiei, practicilor educaționale și atitudinilor față de independența copiilor. Noile condiții au în vedere: creșterea ratei divorțurilor, existența unor standarde de viață și venituri scăzute, criza valorilor morale, promovarea unei atitudini pragmatice în cazul copiilor. Familiile au nevoie să cunoască metode adecvate de educație și consiliere pentru a face față acestor situații.

Enumerăm câteva motive pentru care școala și familia se străduiesc să stabilească legături între ele:

- părinții sunt responsabili din punct de vedere juridic de educația copiilor lor;

- învățământul nu este decât o parte din educația copilului - o bună parte a educației are loc în afara școlii;
- cercetările pun în evidență influența atitudinii parentale asupra rezultatelor școlare ale elevilor, în special asupra motivației pentru învățare, precum și faptul că unele comportamente ale părinților pot fi favorizate datorită dialogului cu școala;
- părțile sociale implicate în activitatea educativă coordonată de instituția școlară (în special părinții și profesorii) au dreptul să influențeze gestiunea școlii.

Întâlnim din ce în ce mai mulți părinți care declară că nu au destul timp pentru a se dedica în mod activ și continuu educației propriilor copii. Din păcate, există și persoane care consideră că această sarcină este exclusiv în responsabilitatea sistemului de învățământ, respectiv a educatorilor, profesorilor, etc. Din aceste motive este esențial ca părinții să constientizeze importanța implicării lor în procesul educațional și să învețe să identifice ceea ce este mai important pentru copiii lor.

Elevii trăiesc pe un câmp de batalie cu viața dar și cu cei din jur, profesori, părinți, oameni de pe stradă, cu grupul din care fac parte și cu mult „trebuie” ce li se impune pentru a fi acceptați, integrați, admisi...cool. Ei au nevoie de iubire și daruire, au nevoie de înțelegere și prietenie, încredere și respect, compasiune și ajutor, dar și de încercările lor unice. Pentru fiecare copil, un proces sanatos de dezvoltare include și timpul încercărilor prin care trebuie să treacă. Pentru un rezultat pozitiv, procesul trebuie obligatoriu însoțit de către adulți. Învățând să înțeleagă și să accepte limitele impuse de către părinți și de societate, copiii își însușesc deprinderi esențiale de viață cum ar fi: respectul, prietenia, iubirea, iertarea, capacitatea de a amana primirea răsplății, acceptarea, cooperarea, creativitatea, compasiunea, curajul, perseverența, autocorecția, prețuirea de sine, independența și abilitatea de a se orienta și decide singuri.

Dacă ne referim la clasa pregătitoare, lucrurile putem spune, că prezintă și mai mult interes; problematica psihopedagogică a copilului aflat în trecerea de la grădiniță la școală este una de o reală importanță și cu profunde semnificații asupra evoluției educaționale pe termen mediu și lung. Procesul educațional accentuează interacțiunile între latura cognitivă, afectiv – regulatorie și fizică, cu rezultante sinergetice asupra personalității, și formării identității de sine și a Eului.

La vârsta de 6 ani copilul se află într-o perioadă de tranziție pe multiple planuri: cognitiv, afectiv, social. Astfel, vârsta de 6 ani capătă o dublă natură: devine punct terminus pentru etapele anterioare, dar și moment de pornire spre noi nivele de dezvoltare a proceselor și mecanismelor psihice.

În condiții optime, copiii își însușesc în perioada preșcolară, în grădiniță, competențe sociale și emoționale de bază, ceea ce le permite să stabilească și să mențină prima lor prietenie și să se înțeleagă bine în calitate de membri ai comunității lor, de la egal la egal.

Trecerea copilului de la mediul familial, de la grădiniță, direct la școală, este trăită într-un mod dramatic de acesta. Copilul trebuie să învețe să stea în bancă, să răspundă când este întrebat, să se supună autorității, să respecte regulile și cerințele specifice mediului școlar. Relația cu profesorul este diferită de cea cu părinții sau de cea cu educatoarea. Activitatea școlară declanșează numeroase stări de singurătate, teama de a nu fi plăcut de colegi, de profesor etc. De aceea, această trecere este percepută de către copil ca un eveniment stresant, ce-i poate afecta dezvoltarea emoțională.

Introducerea clasei pregătitoare are ca scop tocmai pregătirea acestuia pentru schimbările ce le presupune mediul școlar. După psihologul francez H. Dupont, copilul de 6 ani aparține stadiului interpersonal când relațiile încep să fie concentrate pe prieteni, simte coeziunea grupului, cooperează cu colegii, cu ceilalți parteneri de joc. Conflictele cu adulții sunt mult mai rare, acestea putând fi lămurite prin comunicare, prin discuții; și aici, părinții au un rol foarte important pentru școlarul mic să nu resimtă această trecere la clasa pregătitoare ca pe un eveniment negativ în viața lui, ca pe o povară.

Pentru copiii cu vârste de până la 7 ani, procesul de învățare nu are un caracter liniar, ci mai curând unul ciclic. Astfel, orice progres vizibil poate fi precedat de un mic regres.

Totodată, faptul că unii copii învață mai repede decât alții nu înseamnă neapărat ca cei dintâi sunt mai inteligenți. Fiecare copil are un anumit nivel de dezvoltare, un anumit ritm de dezvoltare și un anumit stil cognitiv. La grădiniță, contează foarte mult compatibilitatea dintre stilul de învățare al educatorului și cel al copilului. În funcție de tipul dominant de analizator, copiii pot fi: auditiv-secvențiali, vizuali-spațiali sau kinestezici.

În acest context se recomandă aplicarea cât mai multor programe destinate în părinților – principalii parteneri în procesul școlar și beneficiari secundari ai educației, conform Legii 1/2011, care să ofere sesiuni de informare pentru părinți, servicii de consiliere educațională cu rol de suport, de care aceștia au nevoie în scopul îmbunătățirii relației părinți-copii-profesori, în scopul dezvoltării comportamentului educațional pozitiv și eficient al părinților.

Între formele mai importante de colaborare ale școlii cu familia, pot fi amintite: proiectele educaționale, întâlnirile pe clasă/scoală, întâlnirile individuale și consultările pedagogice cu părinții, conferințele și referatele cu subiecte pedagogice, lectoratele cu părinții, difuzarea unor materiale pedagogice în rândul părinților (scrisori metodice, circulare, chestionare, îndrumătoare s.a.). Prin toate

acetea se urmareste raspandirea in randul parintilor a unor cunostinte pedagogice de baza, pentru a face din ei un sprijin active si constient al scolii, in misiunea sa.

Colaborarea stransa dintre scoala si familie este o conditie a educarii cu succes a tinerei generatii. In aceasta actiune de colaborare, rolul conducator il detine scoala, deoarece aceasta dispune de cadre cu o pregatire pedagogica speciala, de o experienta acumulata si sistematizata. Continutul si formele colaborarii intre scoala si familie sunt variate si se schimba in functie de varsta copilului, de pregatirea parintilor, de posibilitatile scolii etc..

In felul acesta, insasi scoala se va putea bucura, la randul ei, de un sprijin real din partea familiei.

Fara a avea pretentia ca am epuizat subiectul abordat, consideram ca orice lucru bine intentionat, pus in slujba educatiei, ne face mai buni, mai pregatiti, mai aproape de copiii nostri, neuitand nicio clipa faptul ca ei au mare nevoie de modele, nu de critici si ca , asa cum spunea marele Platon, “ cea mai eficienta educatie pentru copil, consta in joaca lui cu lucruri frumoase!” .